

# Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő: <b>Fehér János.</b>	Főmunkatárs: <b>Révész Lajos.</b>	Magánhirdetések legutányosabban, árszabály szerint.
Egész évre	4 frt.	Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.		Hivatalos hirdetések díja: 100 szög 2 frt. ezentúl minden megkezdett száz szónál 50 krral több.
Fél évre	2	A lap szemleli részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatatra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.		Lapunk számára hirdetőket elfogad a „Reuter újságírók és a Magyar Távir. Iroda” hirdetői irodája, Budapest, Grantovicska 1. szám.
Negyed évre	1			

## A választások előtt.

A hivatalos lap közzé tette a királyi meghívólevelet, mely a magyar országgyűlést november 23-ikára összehívja. Október 28-án megindulnak országsszerte a választások, hogy az ország polgárai kifejezzék adjanak a nemzeti közvéleménynek; mely az új parlament megalkulásában kell, hogy kifejezést nyerjen.

A pártok küzdelme már megindult; az előjelekből ítélve, elkecserezett választási harcra van kilátás.

Ezekben a szervezkedésre, korteskedésre szánt mozgalmas napokban egy nagy igazság, kell, hogy az annyiféle behatásnak kitett választópolgároknak szemé előtt lebegjen:

A magyar parlamentben hazafiatlan párt nincs.

Ez a nagy igazság fog erőt adni a választóknak, hogy a szokásos nagyhangú jelszavak, irányzatok ferdtételek közepette is, megóvják látóköriük tisztaságát; ez fog erőt adni arra is, hogy az urnánál szabad, önálló kifejezést adjanak politikai véleményüknek.

Ebben az országban minden polgár, bármelyik fennálló párttal párttársulhat, emelt fővel mehet szavazni, mert bármely párttársulhat is, bizonyos lehet abban, hogy minden párt előtt Magyarország boldogsága, hatalma, gazdagsága lebeg politikai ideálként. Az eszközök, az utak lehetnek különbözők, de a cél csak egy lehet. A jelen választások alkalmából két kérdés lép előtérbe. Az Ausztriával költendő kereskedelmi és vámserződés az egyik, az egyházpolitika a másik.

A gazdasági kiegyezésnek nagy horderejű kérdésében egyazon vélemény nyilatkozik meg az egész parlamentben, az egész országban: s ez az, hogy Magyarország jó esérédekének szerelmét szenvedniök nem szabad. Ezt hangsúlyozta a magyar kormány s vele együtt az egész parlament és az egész ország közvéleménye. Minden önzértes magyar polgár kell, hogy meg legyen teljesen győződve arról, hogy ez az ország, mely elég erős volt arra, hogy néhány évtized alatt a kulturális hala-

dásnak olyan emberfölötti munkáját végezze, századok mulasztását pótolja, hogy ez az ország elég erős lesz arra is, hogy a maga igazát mindenkiel szemben megvédelmezze. Az önzés, az alacsony érdek megvádolhat ugyan egyeseket, vagy pártokat azzal, hogy az ország érdekeit eladják, hogy a haza megromlására töreksszenek, a józan magyar ember azonban ez aljas rágalomnak hitelt nem adhat.

Üssük fel az évezredes magyar história bármelyik lapját; ezbe a sok vérrrel megirt dicsőség-könyvébe kitörölhetetlen betűkkel van feljegyezve a nagy tanulság, hogy veszély vagy szerencsétlenség esetén magyar a magyart mindenkor megtalálja.

A választásokat domináló második nagy kérdés az egyházpolitika. Az egyházpolitikai reformok forrongó korszaka csak a közelmúltban záródott be; ennek a nagy harcnak minden fázisa a nagy nyilvánosság előtt folyt le, s így ismeretesek mindenki előtt. Ki ne tudná, hogy nem a parlamentnek egy pártja csinálta meg a magyar egyházpolitikát, hanem megalkotta a magyar parlamentnek egy pártteltelektől elkülönült többsége, melynek meggyőződése az volt, hogy ezek a törvények az ország boldogulására fognak vezetni, s a mely többségnek soraiiban teljes számmal ott volt az a párt, mely politikai hitvallásánál fogva magát szabadajlvúnek nevezi.

A kisebbség azt tartotta, hogy az ország érdekeire az új törvények károsak lesznek; s küzdött ellene meggyőződésének egész erejével. A küzdelmek ideje lejárlott, a javaslatokból törvények váltak, melyeket az ország apostoli királya szentesített, s melyeket Magyarország minden polgárának tisztelni kötelessége.

Az alkotmány azonban megszabja a korlátokat, melyeken belül ez a kisebbség harcolhat, meggyőződésének híveket toborzhat. Ezeket a törvényes korlátokat túllépni sem egyeseknek, sem pártoknak nem lehet, a nélkül, hogy a hűnlető igazságszolgáltatás őket el ne érje; a míg e határt betartják, védelme alatt állanak a szentesített törvényeknek, mint e hazának bármelyik gyermeke.

El tehát a nagyhangú, félrevezetést célzó jelszavakkal; hagyassanak abba a nemzetiségiekkel való paktálás, hadd legyen a múlté azoknak a more patrio való választásoknak emléke, melyek oly hírhedté tették a magyar közéletet! Lépjén minden polgár tisztá fővel, önzértesen a választási urna elé, s adjon kifejezést szabad, valódi meggyőződésének. Az így választott törvényhozók valódi kifejezői lesznek a nemzeti közvéleménynek; ezek a törvényhozók az ország boldogulására fognak közreműködni azokkal az eszközökkel, melyek a polgárok többségének nézete szerint a legmegfelelőbbek, s a legidősebbek.

## Pest fejlődése.\*

A pesti polgári kereskedelmi testület, a budapesti nagykereskedők és nagyiparosok társulatának történetét írta meg röviddel ezelőtt Pólya Jakab nemzetgazdasági írónk.

A vaskos kötetben a szerző igen tanulságosan adja elő ezen testületek két százados történetét és ezzel az egész kereskedelemnek és nagyiparnak is érdekes képet nyújtja.

Érdekes ez mindenkire nézve is, mert hiszen a legjelentékenyebb piacunk fejlődéséről van szó. Érdekes azért is, mert mutatja, hogy a haladás a kereskedelmi téren, a kormány és törvényhozás kedvezése mellett mennyivel gyorsabb volt, mint a mezőgazdaságban.

Nevezetes, hogy a Budapestté atalakat Pest akkor üli legényesebb napjait, mikor a mezőgazdasági termékek ára oly hallatlan módon leszállott! Akkor midőn fejlettebb volt a kereskedelem, jobban ment a gazda dolga, megelégedettebb, boldogabb volt, mint ma. A mi kétségkívül okot adhat a gondolkodásra és megdönti sokak kedvelt tételét, mely szerint a gazdasági ágak egyikében mutatkozó haladás szükségképen maga után vonja a rokonágak fejlődését is.

A főváros kereskedőinek első szervezkedési kísérletei a XVII. századba nyulnak vissza.

A budai kereskedők és vásárosok már 1697-ben nyertek szabadalmat tarsulásra; az akkor parányi Pest polgári kereskedői testülete, két német és két szerb

\* A »Magyar Caszkák Szemléje« szeptemberi füzeteiből vettük ez érdekes közleményt. Szerk.

## A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCAJA.

### A vámosiak bárója.

Írta: Vértessy Arnold.

Kis köpecs emberke volt ócska, régóta divatból kiment szabású fekete kabátban s olyan kalappal, a melyet talán huszonnégy évvel ezelőtt hítfiak inkább látszott valami vén eszmádnak mint mártír magának. De a vámosiak büszkének voltak rá s há végiment az utcán, összedugták a fejüket s fontózkodva mondták egymásnak:

— A báró!

Míntha nem ismerté volna apraja, nagyja, az egész Vámos. De azért valahányszor meglátták az utcán, mindig így szólalt maguk közt:

— Ugyan hová megy a báró?

Pedig azt is tudták, hogy hová megy. Évek óta tudták már, pontosan, szabályosan.

Reggel kilenc órától tízig a piacon sétál s nézegeti a kóvér libákat, kappanokat, csirkéket, a gyümölcsös kosarakat, melyekből oly csábítóan kandikál ki a piros cseresnye, az aranszín kajszin barack, a kórte, az alma, aztán nagy halomban a zöldség, kerék, kemény, ropogós káposztafejék, hatalmas kalarabók, zöldbab, mely oly puhának látszott mint a vaj.

A báró sovár pillantásokkal nézegetett végig

mindent, szóba állt a kolakkal és a falusi asszonyokkal, megkérdezte, hogy adják a libát, a csirkét, a barackot, a vaját; de már tudták, hogy semmit sem vásárol, legfeljebb egy csomócska hónapos retket, mit betárgart a zsebkendőjébe, úgy teszi a kabátja hátulós zsebébe.

Tizenegy óra felé bemegy a cukrászhoz:

— No hogy van Rapcsák? Bejöttem magához egy kicsit.

— Minden nap így megy ez s minden nap ugyanazt feleli Rapcsák cukrász. Közösen aisan, csak megvan valahogy, ambar az idő mulik, az ember öregszik. Hat méltóságos úr?

— No, no, én is csak megvolnék, — felel a méltóságos úr.

Ó méltósága kérdésködködi a teinsasszonykáról s arra bejön a boliba a teinsasszonyka, kóvér már, cseppet sem fiatal matrona. Legelső dolga, hogy az urat pirongatja:

— Ejnye meg sem kínárod a méltóságos báró urat?

A cukrász ugyan már kínálta, de a méltóságos báró úr semmit sem fogadott el s a teins asszonyka is hiába kínálja. Nagy erőttetésre, hogy »lefeljebb az én kedvemért« ezt az egy darabka almás lepényt.

— Nagyszerű, — dicséri az asszonynak, a ki az almás lepényeket maga készíti; — felséges. Meg kelene aranyozni érte a kezét.

De hiába kínálja, hogy hat tessék még egyet, no legalább még egyet; nagyon ritkán sikerül meg-etnetni vele még egy másodikat.

Féltórai beszélgetés után menni készül s kotorász a zsebében. Fizetni akar.

— No az volna szép, — támadnak reá a cukrász is meg a cukrászné is.

Ís erőnek erejével vissza kell dugnia zsebébe a pénzt.

— De akkor nem jövök többé magukhoz, — zstombel a báró.

Másnap azonban mégis csak eljön. Harminc év óta jár már oda. Oda járt mikor még a Rapcsák apósáé volt a bolt s oda fog járni, ha még él, mikor majd a Rapcsák fia veszi át az üzletet.

Fél tizenkettőkor a piébánia a ballag, a hoi rendesen ott marasztalják ebédre. Hiába tiltakozik, hogy nem maradhát, igazán nem maradhát. Néha próbál elszöküni, de megcsipik s a piébános, a ki jókedvű, vendégeskedni szerető házigazda, kitalálta a módját, hogy kell a méltóságos bárót ott tartani. Eldugják a kalapját.

Az erőszaknak végre kénytelen engedni s méltósága s duzzogva leül az ebédhez. De olyan szíves házigazdára nem lehet sokáig haragudni s a méltósága is kienesztelődik.

A piébánosnak finom borai vannak s szeret kocintgatni.

nevé kereskedő és kalmár kérelmére csak 2 évvel később, 1699-ben kapta a szabadalmlevelet, mely a kereskedők és kalmárok területi jogait és kötelességeit, a nekik biztosított szabadságát és jogosítványokat szabályozza. A kihirdetés alkalmával szerepelt 14 kereskedő utóda ma már nem léteznek Budapesten. Akkor Pest városa 1800 lakost és 192 házat számlált, éppen a mennyit ma egy közepes nagyságú falu.

Később a »kereskedelmek« nagyon hanyatlott; 1715-ben a bérházakból és bérbeadott helyiségekből, az iparból és a kereskedelemről eredő jövedelmek mindössze 1704 frtra becsültek. A város legdagadtabb kereskedője Emerich Sámuel volt, 150 frt évi forgalommal. Ő és még három kereskedő tanácsosai voltak a városnak.

1720-ban fejlettebb viszonyokat látunk. A házak száma 366, a kereskedelem és az ipar jövedelme 11,215 frt. A kereskedők házbirtokosok és többnyire mezőgazdák is. Emerich már 600 frt évi jövedelemmel fordul elő, a legkisebb boltos jövedelme is 10 frt. Pest Buda után az országnak második kereskedelmi és iparos városa, habár a lakóházak tekintetében előtte találjuk Sopron, Székes-Fehérvár, Pozsony, Selmec, Körmök, Besztercebánya, Zólyom, Korpona, Lőcse, Debrecen és Szeged városokat. Egyébként a török uralom után Magyarország összes lakossága is csak mintegy másfél millió volt.

1787-ben Pest jelentékeny gabonakereskedelmet folytat a Dunán, Mosonon át, Bécs és Ausztria ellátására, de már van közvetlen kivitele a tengerpart, Galícia és Törökország felé is; összes kereskedelmi forgalmát 37 millióra tették, de kereskedelme teljesen Bécsből függött.

A magyarországi kereskedők 1785-ben egy felségkérvényben részletesen előadták azokat a nehézségeket, melyekkel a magyar kereskedelemnek az új vámszabályzat folytán küzdenie kell és a melyben már egész határozottan érvényre jut, hogy Magyarország, Ausztria és Bécs javára még a gyarmatnál is rosszabb állapotba helyeztessék. Ezzel akarták elérni, hogy a nemesek mondjanak le az adómentességről és nagyobb összeggel járuljanak a hadsereg ellátásához, melynek költsége már akkor is rohamosan emelkedett. Hatóságok és írók egyaránt támadták ezt a fonák és rosszkaratú rendszert, de hiába.

Magyarország folyamán akkor inkább akadályai, mint előmozdítói voltak a kereskedelemnek. A Duna és a Szava medre tele cölöppökkel és elmerült fatörzsekkel. A Kulpan csak arviz idején járható 1000 mézszt hordó hajó. A Tiszán csak a zátony.

Az országotak járhatlanok. Egyedül rendezett közlekedési eszköz a posta, mely Budáról hetenként kétszer indul Kassa, Tokaj, Debrecen, Temesvár, Eszék, Baranyavár, Pécs és Körmen felé.

A hajózás kérdése már a múlt század vége felé is éles vitákra adott okot. Akkor a bécsi hajós társaság látta el az áruszállítást. Az önálló magyar hajós társaság létesítése iránti törekvések nem vezettek eredményre.

Pest emelkedésének és kereskedelme fejlődésének egyik nagy akadályai a gyakori arviz. Nagyobb arviz

volt a múlt században 1741-ben, és 1765-ben (a mikor 561 ház dült össze). 1789-ben és 1795-ben (a mikor 14 napig csónakon közlekedtek) és 1798-ban.

De Pest minden akadály dacára sem szűnt meg emelkedni. 1803-ban már nagykereskedők cégekkel találkozunk. Ekkor látjuk, mint vonul át a nagykereskedelem a belvárosból a Lipótvárosba, míg a väci-utcában a fűszerposztó-, rőfös-, bór és a pokróckereskedők maradtak.

Előtérben még mindig a vásár áll. A pesti kereskedők sulyt fektetnek a pesti és a debreceni vásárra, melynek főcikkei a pamut, a gyapjú, a dohány, a bor, a méz és a kézművek. A vásárt a belvárosból áttessik a Lipótvárosba (Ujvásártér, mai Ezsébetter) a nagykereskedők és a kereskedők közé. A tanács a testületet megbízta a vásárra kerülő mezei termények árának megállapításával. Ez volt az első vásári jegyzés, az árútozsdének kezdete.

Az 1815. évi vásári árjegyzékkel kapcsolatos vásári jelentés szerint, a pesti vásár pénzforgalmát már 2 millió frtra becsülik, melyen Törökország erősen képviselve van pamuttal, fonalakkal és kordovánnal. A terményeket készpénzzel fizetik, de a bort is gyakran használják fizetési eszközlül.

Gyári raktárakat 1795-ben találunk először; ezek között legelső gróf Forgách Antal gácsi posztógyári raktára, melyre a gróf csak azon feltétellel kapott engedélyt, ha beiratkozik a kereskedők testületébe és térítvényben kötelezi magát, hogy csakis gácsi posztógyáranak termékeit fogja eladni. Ide idő tájt különösen 1803 körül jöttek be nagyobb számmal külföldi vagyonos kereskedők és gyárosok, a kik felvétették fiaikat a városi polgárok közé.

A kereskedelmi testület tagjainak szaporodása lépést tartott ugyan a kereskedelem fejlődésével, de sokan voltak, a kik ezen kötelekbe be nem léptek.

1829-ben Pest népessége 62471. 1830. szeptember 17-én indul meg a rendes gőzhajózás; az »I. Ferenc« nevű hajó ekkor tette meg első bécs-pesti útját.

A kereskedelem leghatalmasabb előmozdítójával, a hitellel az 1839-40-iki országgyűlés foglalkozott. Ezután keletkeztek a takarékpénztárak; a pesti hazai első takarékpénztár 1839-ben, a pesti magyar kereskedelmi bank 1842-ben.

A vasut 1846. július 15-én nyit meg, mind tökéletesebbé vált a postai intézmény, melyhez a távrida és legújabbban a távbeszélő csatlakozott. A távridát 1853. április 27-én adták át a forgalomnak, a mikor is távolság szerint 1—4 pengő forintot kellett fizetni egy husz szóból álló táviratért és száz szóznál többet egy fél sem sürgönyözhetett.

Érdekes, hogy az összes nagykereskedők közül csak egyetlen egy foglalkozott kizárólag váltó ügyletekkel, míg csaknem az összes nagykereskedők bevonták üzleti körükbe mindazokat a szolgáltatásokat, melyeket ma a különféle hitelintézetek, bank- és váltóházak teljesítenek. A szállítványozási ügyleteket 17 nagykereskedő bonyolította le.

A kereskedelemben előtérben áll a terményüzlet, minden koratározás neki a termények bizonyos nemére. A vasár mindinkább vesztett jelentőségű. A polgári kereskedők testülete 1853-ban értesíti a város

tanácsot, hogy a vásári (üzlet)öságot, melyet eddig saját érdekében tartott fenn, megszünteti, mert tagjai már nem tartanak külön bódékat a vásártérre s így a tűz elleni védekezés részükrlül fölöslegessé vált. Ekkor az áru-vétel és eladás már folytonos; az áru üzletben már kezdik érezni, hogy a városok nem hoznak tömeges bevételt. A vásárookra járást a pesti nagykereskedők már előbb megszüntették.

A mult intézményeit fokozatosan felváltják a jelennek inkább megfelelő intézmények.

A fogyasztást eláto kereskedelem terén máris nagy átalakulások láthatunk. Budapesten a piac még ma is meg van, de a vásári csarnokok át fogják alakítani a multnak ezt a hagyományát. A fogyasztást szolgáló kis üzleteket a nyugaton mindinkább kiszorítják a nagy raktárak és a szövetkezetek. (Folyt. köv.)

## Lapszemle.

A »Národnie Noviny« f. évi 220. számában »Félműveltség« címen a következő vezércikket közölte:

Gyakran panaszkodunk nemzetiségi s nyelvi elnyomatásunk ellen, szakadatlanul protestálunk a természeti jogainkba való belemarkolás ellen, népünket védelmezzük a szarnokok kedvelései ellen, a kik, hogy behizelgék magukat odáenn, gyalázatoságokat követnek el idelenn.

Tény, hogy e tekintetben leginkább megérezhető, legvadabb s legerkölcletesebb a sovinizmus.

Ezen speciális szenvedések mellett szenvedünk az egész polgársággal együtt — a magyart sem véve ki — az általános nyomorúságok nyomása alatt. Ezek közt nyilt helyet foglal el a félműveltség.

Szomorú állapot ez akkor is, midőn az csak átmeneti tűnet. Nem létezik oly föld, a mely egyszerre vált volna művelté. Átmeneti bajokban, be nem fejezett megállapodásban — végre is — része volt minden nemzetnek. Azonban nálunk hozzájárul ehhez még egy momentum: mig másutt a félműveltség az elkerülhetetlenül eredménye, de — célját tekintve — mégis valódi s egész műveltség, addig nálunk a félműveltség, öntudatos cél, szűkebb körökbe szorítva; hiányos, szűkebbül, engedélyezett, hamis, összekuszált, alaváló állapot s helyenkint elerköltelenítő ügy egyeseket, mint a társadalmat tekintve.

A nemzet természetes, primitív állapotának jó oldalai vannak; az ily nemzet erős és egészséges, van eredetisége, költőisége, vitázege, gyakran nemes lelkesége s jelleme. S embebr bárm élveze kényelmet és rendet, s ha öklýére dől is, mind a mellett térfi marad tetőtől talpig.

A nemzet civilizált, megfiomult állapota a rendezett életmód kényelmeit nyújtja az embernek, megkönnyíti a természettel való küzdelmet, alkalmat nyújt neki a művelődésre, úgy szellemi, mint anyagi fejlődésre s a mellett nem rongja a jellemet.

A félműveltség nem menti meg az embert a primitív állapot nyomorúságaitól, nem nyújtja a civilizált állapot jötevényeit, hanem — ellenkezőleg — rongja a jellemet; s minden bunt kétszeresen követ el, sőt a valódi műveltségtől főleg az erkölcselenségeket veszti át.

— No méltóságos uram, még ebből a visontaiból. Ebből a neszmélyiből.

Ő méltósága azonban elhárítja:

— Nem édes papom, köszönöm, már nem.

Nagyon mértékletes ember, keveset iszik, keveset eszik, ámbar torkig lehetne ennie, innia, mert Vamson mindenféle hivatgatják ebédre, vacsorára, főképp ha vendég van valamelyik haznál, a mikor nagy dicsőségére szolgál az a haziurnak meg a haziasszonyak, hogy báró is ul az asztalnál.

Néha a haziasszony erővel bedug a zsebébe egy csomó szalon cukorkát vagy egy szép narancsot. Azt haza viszi a könyvkötő gyerekeinek, a kinek a házában lakik. Ha a plebános vagy Borberekýék egy pár palack finom visontait vagy neszmélyi aszút küldenek, avval mindig a könyvkötőnek kedveskedik. Az asszonyok virágot is hoz a Borberekýék kertjéből, a legnagyobbik fútnak pedig olvasni a kaszinóból.

Az egész háznép szereti s ki nem eresztend onnan a világról sem, ámbar minden esztendőben el akar költözökni.

— Azt a csúfot már csak nem cselekszi rajtunk a méltóságos báró? — tiltakozik a könyvkötő.

Aztan a felesége kezdi rá:

— Hát itt hagyná a méltóságos úr ezeket a szegény gyerekeket, a kik úgy szeretik?

A nagy kérésre a báró aztán megmarad, csak az az aggodalma, hogy nagyon folszaporodik a házbér.

— Hat hadd szaporodjék, annal jobb, — felel a könyvkötő, a ki jómódú ember s nem szorult rá, hogy azért a két szobacskaért ott hatul az udvarban pontosan megkapja a házbért.

Úgy sem venné azt ki más. Vagy ha kivenné, ki tudja, miféle rongyos szemét nép. Mig így az egész város tudja, hogy nála lakik a báró s becsülete van az egész városban.

Délután 5 óra felé a báró a kaszinóba megy. Akármilyen az idő, zumarás hideg vagy égető meleg, zivatáros, szeles, esős, olyankor mindig láthatják a vamosiak, hogy igyekszik a kaszinó felé.

Ott várja egy kis társaság, a legelőkelőbbek: az aispán, a polgármester, a törvényészi elnök. Négyesbe jéitnek tarokkzni s mindig az a vége, hogy a báró nyer egy pár hatost, néha egy forintot, kettőt is.

— Bámulatos szerencseje van a méltóságos báró úrnak, — fejezi ki nézetét a polgármester.

A törvényészi elnök, a ki finom gavallér, ugyanazon a nézetben van Csak az aispán bakafantokodik. Neki az a nézete, hogy szörnyű butaúl játszik a polgármester is meg a törvényészi elnök is. Hiszen ilyen játéknak mellett el kell vesztieni az embernek, ha a legjobb kártyát kapja is a kezébe. Az ilyen partnerek nem érdemelének egyebet mint azt, hogy ágyuba töltseék őket s kilőjék. Egyébre nem valók.

— A ki még a huszonegyeset is oly könnyen elhagyja fogni, az menjen a pokolba.

De a törvényészi elnök s a polgármester tovább

is csak úgy játszanak, azzal a gyöngéd diskkrét kimélettel s hagyják nyerni ő méltóságát.

Abból a néhány hatosból olykor-olykor elkölt ugyan ő méltósága kettőt, harmat, ha nincs meghíva sebhová vacsorára, a mi ritkaság. Többet azonban nem költ; egy kis pörkölt vagy egy pár tormás virsli és egy pohár sör teljesen elég.

Kínalgatják ugyan Bardosy, Kékedy, Grosz, a szajás ügyvédek, a kik ott vacsorálnak a sörcsarnokban. — Ide tessék telepedni közénk.

S hozatnának neki vacsorát, bort, fizetni akarnának érte; de a báró következetesen visszastart minden afele bizalmaskodást.

Otthon berakja a pénzt egy skatulyába, melyben hajdan, valamikor huszontöt évvel ezelőt cukrozott gyümölcs volt — egy kucseber kosaróban.

S eszébe jut az az este, mikor egy majlison egy szép fiatal leánynyal együtt fogyasztottak el annak a skatulyának a tartalmát, nagy nevetés és sugdosás közt, megfeleleve, egy darabot vett a leány magának, egyet a fiatal ember szájába dugott.

Mert akkor még karcsú ifju volt ő méltósága, nem ilyen megöszült, elhízott név ember. Rég elmúlt idő, melyből csak ez az úres skatulya maradt emlékül, a miben most a pénzcskéjét tartogatta.

Hej, ha akkor akarta volna, csak egy szót kellett volna szólnia s az szép nagy emeletes ház a piacon, meg a többi hozzá való vagyon most Borbereký Imre helyett az övé lehetne. Most nem kuorogna itt

## HIREINK.

A párisi excentricitások — például hamarabb hatolnak a félg-borbár társaságokba; mint a párisi magas műveltség. — A sautonak ismeri a félművelt ember, de a »Théâtre-français« darabjait nem; holmi sikamlós regényeket igen, de a magas francia tudomány műveit nem. Vols! alkalmunk ezt tapasztalni a millenniumi kiállítás alkalmával.

Hanem hagyjuk! ezt még el lehet viselni, csak ne volnának a félműveltségnek egyéb káros következményei. Félműveltségnek selymökön valamennyien kivétel nélkül. Szeretnének eldicsekedni a civilizáció vívmányai, de mivel hiányzik az ehhez szükséges előkészületünk, kénytelenek vagyunk a külföldiekhez folyamodni, könyörölőnek meg rajtuk a készítsenek nekünk — persze a mi keservesen összekuporgatott pénzünkön — valami civilizatori művet, valami mesterdarabot, a mely aztán hirdetének, mily derek civilizált legények vagyunk mi is. Sohasem haladjunk kapcson, lassan a következőkkel, hanem hevesen szakodunk a régi kultúrának utolsó s gyakran még ki sem próbált eredményei után.

Igy tanadnak aztán palotasorok s száz lépés nyire ezek mögött piszokban s búzban fuldoklik egy utcácska; építünk villányos vasutakat, s az alföld termékeny rónáin egész őszel és tavasszal sarban nyakig gázol az ember. Kiszéreltünk a Röntgen-sugarakkal s városaink utcáin egyptomi sötétség uralkodik; a sam panyert patakódra folytatjuk, s az undok uszorosok pálinkával teszik jókora népünk; kongresszusokra hívjuk össze az egész Európát s ide haza rendeltenség, ki nem meszelt házak vannak. A kongresszusokat palotákba vezették s a nép legnagyobb része lyukakban lakik. Építünk egyetemeket s az iskolák elvannak hanyagolva, sötétségre, rendeltenségre s szegénységre karhözhatva.

Iskolák! Ezeket látszanak meg tipikusan a félműveltség nyomorúságai! A középiskolák lejjebb hanyatlottak, mint a hogy 50 évvel ezelőtt voltak. Haladás helyett sirtalmas visszaesés. Középiskolák szabadulnak ki a félműveltség igazi apostolai, de oly félműveltséggel a mely közelebb áll a barbarizmushoz, mint a műveltséghez. Hiszen egy oly ifjú, ki a középiskolát elvegyezte, — ha csak magániszkolából nem igyekezett bizonyos encyclopedikus ismereteket szerezni — ott áll az élet kapuja előtt — hogy ne használjunk erősebb kifejezést: — előkészületlenül, tajekoztatlan. Megesnek az ember szíve rajta. Kárpálmi nem tud, kolduinai szegény. De azért a civilizáció gyengeségeiben s ferde sokasáiban oly jartas, mint akár csak egy parizi utcaiapó.

Mar sokat szenvedtünk ezen állapot nyomása alatt. A következmények mutatkoznak már a magyaroknál is, pedig ezek, mint privilegiummal bírók, művelődhetének. De éppen ott annyi a sötétség, hogy szinte hihetetlen.

Mivel butább az ember, annál jobban henge! — Aztért, mert nálunk uralkodik a félműveltség, mégis annyi zsidó, larmat hallani a hüladasról, művelődésről, s minden számar, ha »elördíja magát, azt hiszi, hogy a művelődés oltarára áldozott. Ezért van annyi fejtudós, vagabund, éhenkorász és semmittevő.

— Képviselő-jelölés. A szucsáni választó kerületben szükségessé vált képviselő-jelölés tárgyában a választó polgárok folyó hó 19-én d. u. 2 órakor, Turóc-Szt.-Mártonban, a magyar kaszinó helyiségeiben értekezletre gyűlnek össze.

— Képviselő-választások. A képviselő választások, a központi bizottság határozata folytán, Turóc vármegye mindkét kerületében október hó 28-án lesznek. A szucsáni kerületben választási elnök ifj. Bulyovszky Simon, a stubaanyfűrűdében pedig Akantisz Rezső lesz.

— Korhází díjazások. Turóc vármegye törvényhatósága október hó 15-én tartott közgyűlésében elhatározta, hogy a megye székhelyén fennálló megyei kórház napi ellátási díja az eddigi 66 król, jövő évi januártól kezdődőleg 75 kr-ra fog emelkedni.

— Téli gazdasági tanfolyam Nyitra. A II-ik nyitrai téli gazdasági tanfolyam a folyó évi november hó 18-án kezdődik s a jövő évi február hó végéig tart. Felvételnek önálló földművelők bármely életkorban, továbbá olyan 17 éven túli fiatal emberek, kik eddig is földműveléssel foglalkoztak, nemkülönben azon jómagvasított s értelmes gazdasági cseledek, kiket munkaadói bérés-gazdákkal s munkavezetőkkel akarnak kiképezteni. A tanítás teljesen gyakorlati irányú, mert csakis olyan dolgok tanítatlan, melyekre az életben minden földművelő-gazdának szüksége van. A tanítás magyar, német és öt nyelven történik. Egy-egy tanuló havonként teljes ellátással, lakással, tanítással összesen 12 forint fizet. Semmi más kiadás nincs. A tanfolyamra való felvételt végtel jelentkezni lehet október hó 24-ig a nyitrai megyei gazdasági egyesület titkári hivatalánál.

— Képviselő-választás Árva megyében. Az alsó-kubinyi választó-kerületben, Kubinyi Árpád, a szabad-élvú párt jelöltje, most utazza be a kerületéhez tartozó községeket; mindenütt nagy lelkesedéssel fogadják. A néppárt jelöltje Krupczey Rezső földbírtokos. Krupczeyt és kísérőt Nagyfalva községből a választók formálisan kihajtották. Kubinyi megvalasztása a néppárti vezeték hallatlan agitációja mellett is biztos. A bohói kerületben, vagyis Zichy Jenő gróf kerületében a néppárt Pongrácz Karoly grófot léptette fel, de bukasa a liberális Porubszky Samuella szemben szinten bizonyos.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatási minisztérium Gáspár Gyula okleveles tanított, a stubaanyfűrűdől állami elemi népiszkolához rendes tanítóvá nevezték ki.

— Athelyezés. A vallás- és közoktatási minisztérium Fajth Matyás bésztercebányai főgimnaziumi rendes tanárt a körmébányai állami főreáliskolához rendes tanári minőségben athelyezte s egyuttal megbizta ezen intézet igazgatói teendőinek végzésével is.

— Glöcksthal S. és fia helybeli cég, 46 évi fennállása után, a tulajdonosok elkülönökése folytán feloszlik, mi végből a készletben levő cikkeket hatóságilag engedélyezett végeladas útján, gyári aron alól is el fognak adni. Erről a cég körlevél útján is értesítette a vármegye közönségét.

— Zilahy Ágnes Almoskönyve, szellemes álomfejtésekkel és legjobb iróinktól, mint Pósa, Beesky Laci, Benedek és másik elvezetes álomiróitól, most jelent meg és vidékre előre beküldött 40 krért portómentesen küldi a kiadóhivatal (Valter Ernő nyomása, Budapest, Prater-utca 44).

— Emberi izom- és hangerő. Feltéve, hogy egy bolha egy gram nehézéggel s képes emberfel hüvelyknyit ugrani, akkor egy 75 kg.-mos ember, ha izomerjével

súlyával hasonló arányban lenne: 12.800 angol mért-földnyire jutna egy ugrással. Egy jól megtermett ember súlya körülbelül 16.000 sákaéval egyenlő. Ha már most hangerjéje volna e súlyal arányban. — beszéde 1600 angol mértföldnyire is hallanék. Hanem a szóbanban állig lenne tanácsos neki trüszenteni.

— Új zeneművek. (Megjelentek Rózsavölgyi és Társa cs. és kir. udv. zeneműkereskedés kiadásában. Budapest, Kristóftér) Harfára irt zeneműudjóságn emberemlékezet óta nem jelent meg Magyarországon. Az a »Sérénade« (op. 3.), melyet Kastner Alfréd irt, a Rózsavölgyi cégnél alighanem első, harfára szóló kiadványa. A mű sikerült, szép: előkelő izlésű, komoly, érzéssel teljes mű. — Férfinégyeskarra is ritkán jelenik meg valami; azért szívesen üdvözöljük azt az olaszos Bordalt, melyet közéletünk egy ismert alakja, Hilöcké Béla szerzett. A könnyen énekelhető, nagyon dallamos mű tenorszólam csak az a-ig megy föl. — Sikerült darabok a »Chrysanthemek« című quadrille, Geszler Ödöntől. Hívős Ivan »Avec plaisir« című bájos mazur és »Hazi hangok«, Faulwetter Antal műve.

— A »Jelenkor« Palágyi Menyhért heti szemléje most közli harmadik szöpalázatának eredményeit. A kiütözött harminc idegen szó megmagyarisítására több mint negyász palyumunka érkezett, melyek a magyar nyelv rengeteg szöbőségét és hajlekonyágait igen tanulságos világításba helyezik. Érdeklődést fog kelteni »A Kisfaludy-társaság fölfedező út« című cikk, mely arra figyelmeztet, hogyan ütettek föl a szépirodalmi társaságot Arany János egy állítólag kiadatlán költeményével, mely pedig Arany kisebb költeményeinek két kötetes kiadásában benfoglaltatik. A Jelenkor igazi következetességgel szolgálja az »önálló nemzeti művelődés« eszméjét és első bíralatot gyarorl a Nyugot-ról eredő kóros szellemi áramlatok fölött. E heti vezércikkében a német nyelv kötelező középiskolai oktatása ellen szólal föl mélyre ható érveléssel. A lap komoly tartalmat kellemesen tarkítja a »Változatok« melyek közül ez alkalommal egy muattató ballada-utazatot emlíünk ki. Időszórú társadalmi cikkeket, irodalmi színházi bíralatokat, elbeszélést és költeményeket egészítik ki a lap tartalmát. A Jelenkor évi előfizetési ára 8 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-utca 81.

## Irodalom.

A Kert, Mauthner Ödön kiadásában megjelenő ezen érdekes kertészeti lap októberi száma, az alábbi »artalommal jelent meg: *Konyhakertészet*. B. R.: Miképp lehet a kaposztát telre legjobban etetni, Vtt.: Tomított tel felhő répa, Fazekas Balint: A törpe »Névtelen« paradicsom. — *Gyümölcsészet*. Annyal Deszó: Konkling öszibarackja, Mauthner Ödön és Muhle Vilmos: A gyümölcsök telre való elrakása I., II. Bornemissza Zoltán: Az almafa, Mauthner Ödön: A földi erdő őszkori kezelése, Gazs Ágoston: Emeltyu a fak ültetéséhez, Hreblay Emil: Hogyan kell a gyümölcsöt leszedni és eltartani. *Diszkerészet*. Wagner Janos: Egy új kerti növény, Kardos Árpád: Az Ioeis vagy tarsoly fu. Cséser Gyula: A Cyclamen betegségeiről, F.: A szeffu szabadban s üvegüzai művelése, Földy Lajos: Rózsaszaporítási módok, Gilemet Vilmos: A palma kultúrája, A virág-gumók hajtása. *Gép- és eszközleírás*. Vityalos: Még egy kerti tárgonca. *Rovartan*. Jókai Mor: Miért férges a gyümölcsünk, Mauthner Ödön: A petroleum-keverék ártalmas rovarokra; *Túrca*. Zador Gyula: Elhagyatva. *Falkola*. B. Z.: A tavaszkor útletet s meg nem eredt faszakakon még mindig lehet segíteni, Coniferák szaporítása.

ebben a kis udvari szobában, hanem abban a fényes lakásban ülhetne, saját fogatán kocsiakázhatna s a helyett, hogy Borbereký Imre hívja meg őt ebédre, ő hiható meg Borbereký.

De vasárus leányát csak nem vehette el. Azt nem tehethe.

Tudja, hogy vannak mágnások, a kik megselekesznek efféle, de ő tisztán megőrizte családjának nevét, tisztán, folt nélkül.

## Milike.

Egy aranyos kis szöke fő tekintett ki a puha csipkefüggönyök közül, s nagyot nevetett az ablak mellett türelmetlenül áldogáló fiatal emberre, a lovagra.

A mama egy vén könyvből olvasott, még vénebb *historiákat*, s néha szót a Milikek, a mikor ez valami számarfület mutatott imádójának.

Olyan kedves kis baba volt. Itt nőtt fel közöttünk, szerettük, játszottunk vele és bálványoztuk.

Áldott jó szíve volt. Utolsó krájerját oda adta a koldusnak. Télen prémes, drága felöltőjét adta le magáról az iskolában, egy sápadt, didergő leánykának. Vidd haza! nekem majd vesz a papám, mert ő gazdag ember. — Milike haza ment a hidegben. Meghült, ágyba fektették; két hétig itta a keserű teákat, de nem tett szemrehányást senkinek.

Tizenhárom éves korában hosszú ruhát kapott és voltak szüfgyei. Tizenöt éves korában már bába járt, souper-t táncolt reggelig.

Ha tíz órákor végig ment a corsón, elegáns urak

üdvözölték, szívesen »csókoltak kezét«, s a Milike büszke volt, hiszen már neki is »csókolnak« kezét. Majmajval, a ki még mindig fess asszony, allandó látogatói voltak a képtáraknak, az akadémiái üléseknek. Divatos csipke-éj elhírhották voltak az ősi sánonnak. A téli nagy balkonon nevékkel kezdődött az »ott voltak« névsora, s bámultak legújabb szabású, elegáns toillettejüket.

A papa pedig, mint egy szükségessé, de nötebren felesleges egyénység, egy csendes sarokban ült és számolta, mennyijébe kerül a ma esti dícsőség, mikor jár le a váltó.

Balványozták, szerették a Milikét, de nem merte elvinni senki. Olyan fenséges, szép és büszke volt, hogy alig batorkodtak megközelíteni.

Egy szép napon, mert az ilyenek rendszerint szépek, eltűnt közlünk. Egy fess huszartisztról is szót az ének, de az ilyenek mellesé.

A boldogság talán nem tartott sokáig. Szegényke az ideálban csalódott, az is olyan simplex volt mint a többi, a kiért kar volt ott hagyni a szülői hazát. De büszkesége nem engedte többé visszatérni oda, a honnan kiindult, azután meg nagyon megkedvelte a nagyvilági levegőt is.

Sokféle előnye közül csak szépségét tudta érvényesíteni. Hangja ugyan már nem csengett valami tisztán, hanem szépségéért elnézték a gixerekét és bőven tapsolt neki a hódoló közönség. A színpadon jól érezte magát. A mire mindig vagyott, a mi édes alma volt, az beteljesült: ünnepekket. Elősrángó művésznők sorában emlegették és elég volt neki, ez boldogá tette.

A virágkoszorúk, a bókók elbódították. Érzéketlen

volt minden iránt, csak a publikum tapsai szongtak örökké fülében.

A midőn a színpadon felkerestem, alig ismert reám: talán kicsinyelt, talán nem akart emlékezni a multra? Megváltozott egészen! A lelke lassanként kifarat a a munkában, nehezére esett az új szerepeket tanulnia, azután megkezdett már fogyatkozni bajai, ambar a széptő szerek sokat eltartak. A közönség újabb valamiért rajongott és felfedezett egy viruló pezsgővíz primadonnát.

Milike érezte ezt a változást. Eleinte rosszul esett neki, sírt, sokszor éjjeleken át. De nem tudott magán segíteni, mert a korról és a közönséggel küzdeni nem lehet.

A régi dícsőség eltűnt. A dicsfény foszladozni kezdett, a lapok pedig olyasmint sutogtak, hogy az ünnepeit Milike már helyet adhatna az utánna jöttnek, az ifjabb nemzedéknek.

És helyt adott. Hiába vártak a főpróbara. A première elmaradt nélküle.

Felé se ment többé a színpadnak. Nem bírta volna el a mellőzést, a kicsinylést. Ő, a ki mindig dícsőségre vagyott, nem tudott második lenni.

És azután lekerült napirendről; elefedték őt is hamar. Helyét, nevét hamar elfoglalta a másik.

A gráci főtéren egy elegáns divatüzletben élünk tracsolnak a lányok. A császári színházban première volt tegnap; kritizálják a művészeket, művésznöket. Milike a letűnt nagyság, közönyösen hallgatja a discursust. Képzeteleiben visszatérnek a mult emlékei, az első siker, a lampaláz, s hirtelen odafordul a lányokhoz: »a főszerepet különben játszottam volna!...« Irt: Jenő.

## Nyilttér.

(Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelőséget a szerk.)

Selyem-damasztok 65 krtól 14 forint 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, színes, Henneberg selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt aru postabér és vammentesen a házhoz szállítva; mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 6

355. sz. 1896.

## Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a znióváraljai kir. járásbírósg 4411. számú végzése által a turóczi keresk. és hitelintézet javára Dankovics György, Bakos János és Simo Mihály ellen 150 frt tőke, ennek 1896. évi július hó 1. napjától számítandó

69% kamatai és eddig összesen 48 frt 37 kr. költség és végrehajtási erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával Dankovics Györgynél lefoglalt egy szecskavágógép, 3 kereszt rozsz és vegyes, 24 frtra becsülve. Simo (Slos) Mihálynál két ló, egy vastengelyű szekér, 1 riska úszó, 1 kereszt vegyes, 86 frtnyi becsárban, Bakos Janosnál a felülfoglalt lovak és gazdasági felszerelvény, mely tárgyak a 4288—1896. számú eredeti végrehajtási ügyben becsültettek, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a 4702—1896. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén vagyis Haj községen leendő eszközökre 1896. évi október hó 24-ik napjának delölötti 10 óraja határidőül tüzetik ki és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legűbbet ígérőnek, becsáron alul is el fog-nak adatni.

Kelt Znióváralján, 1896. október 10-én.

Szibner Gyula.

kir. jbrósági végrehajtó.

## Clayton &amp; Shuttleworth

© Budapest Váci-körút 63. sz.

mezőgazdasági gépgyárosok által a legújandósabb árak mellett ajánlatnak:



Locomobil és gőzcseplőgép-készletek 27, egész 12 lóerőig, továbbá járgány- és szőlőgépek, lisztelő-rosták, kő-kolozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénnyújtók.



"COLUMBIA" a legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, repárgók, kukorica-morzsolók, daralók, 0/10-malmok.

Egyetemes aszál-ekék 2 és 3 vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

## A KESMÁRKI BANK KÁLYHA- ÉS AGYAGÁRÚ-GYÁRA

## NAGY-LOMNICON (Szepes-megye)

ajánlja a t. közönségnek a Közép-Kárpátokban nyert, quaredus tartalmánál fogva rendkívül túzálló

fehér agyagból készült

ó-német majolika- és fehér agyagkályháit  
kandalló és takarékn-tűzhelyeit,

különböző színekben és alakban,

terrakotta-épület-diszeit,

rendkívül kemény tartós anyagból, bárminő rajz után,

sajtolt tűzálló tégláit.

Szolid felállítás, tartosság és fűtő-képességet teljes kezeséget vállalunk.

Nagyon jutányos árak!

Kivánatra költségvetéssel és képes árjegyzékkel szívesen szolgál a Gyárvezetőség Nagy-Lomnicon és a Késmarki Bank részv. társaság.

4382. tk. sz. 1896.

## Hirdetmény.

Znióváralja község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikkke a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekjegyzéknyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közbe:

1) hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ide érve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886: XXIX. t.-cikk 22. §-a alapján történt törlesek érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlesek kerestiket hat hónap alatt, vagyis az 1897. évi április hó 30-ik napjáig bezárólag az illetékes znióváraljai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlesek kerest annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2) mindazok a kik az 1886: XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ide érve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1897. évi április hó 30-ik napjáig bezárólag a fentnevezett telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3) mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönbözben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892: XXIX. t.-cikk szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik — ide érve azokat is, akik a tulajdojog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásokat tartalmazó kérvényüket a fent megnevezett telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1897. évi április hó 30-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött éves bevezetésből származó barminemű igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említt bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratukat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a fent megnevezett telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. járásbírósg mint tkvi hatóság

Turóc-Szt.-Mártonban, 1896. szeptember 27-én.

Medzhradszky,  
kir. aljbró.

Fischer Lajos turóczt.-mártoni céghez

A ki vásárlókat jól és olcsón vásárolni akar, forduljon

Külföldi kereskedőknél (fr. 25, 30, 30) — 24 és 16, szecskavágó gépek (fr. 120-160) feljebb.

(a „Sporttelmas” áttellenében).

A legjobb varrógép (csak próbavarrás után átveendő) fr. 20—

Konyha berendezés (40 db. edény és eszköz) fr. 15—